

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1603/21-E

Název	Základní umělecká škola Chrudim
Sídlo	Obce Ležáků 92, Chrudim III, 537 01 Chrudim
E-mail	zus@zuschrudim.cz
IČ	70 888 141
Identifikátor	600 090 744
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Martin Profous
Zřizovatel	město Chrudim
Místo inspekční činnosti	Obce Ležáků 92, Chrudim Dr. Václava Peška 768, Chrudim
Termín inspekční činnosti	18. až 20. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání.

Charakteristika

Základní umělecká škola Chrudim (dále „škola“) umožňuje získat základy uměleckého vzdělání ve čtyřech oborech. V hlavní budově Obce Ležáků 92, Chrudim probíhá výuka

oboru hudebního, výtvarného a literárně-dramatického, v bezprostřední blízkosti v základní škole na adrese Dr. Václava Peška 768, Chrudim výtvarného. Nabídka vzdělávacích uměleckých oblastí mohou, po prokázání ověřitelných předpokladů, využít zájemci všech věkových kategorií. Rozsah a struktura výuky v nabízených oborech zahrnuje vzdělávání v přípravných ročnících a v základním studiu I. a II. stupně. Realizováno je i vzdělávání dospělých.

V době inspekční činnosti škola evidovala celkem 914 žáků, z toho 537 v oboru hudebním, 239 ve výtvarném, 76 v tanečním a 62 v literárně-dramatickém. Jejich vzdělávání je vedeno podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Chrudim s motivačním názvem „S uměním je život bohatší“ (dále „školní vzdělávací program“).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel při výkonu funkce, ve které působí druhým rokem, navázal na práci předcházejícího vedení školy. Účinně při tom využívá znalost prostředí ze svého působení v pozici učitele této školy. Jeho otevřený a vstřícný přístup k zaměstnancům ve spojení s uplatňovanými manažerskými schopnostmi se pozitivně odráží v celkové atmosféře a působení školy, jejíž organizační uspořádání vyhovuje velikosti a nastavenému vzdělávacímu záměru. Významný vliv na zajištění bezproblémového chodu školy mají činnost a zodpovědný přístup obou zástupců ředitele k plnění delegovaných kompetencí, jednání pedagogické rady a podle potřeby také předmětových komisí. V procesu řízení se ředitel opírá o reálnou koncepci rozvoje školy zpracovanou pro období let 2020–2024, která vzešla z analýzy vnitřního a vnějšího prostředí. Naplňování stanovených záměrů je podpořeno ročním vyhodnocením s přijetím dílčích strategií, které napomáhají k prohloubení kvality poskytovaného vzdělávání, podmínek a činností s ním spojených. K tomu jsou průběžně využívány i další dílčí hodnotící procesy. Vedení školy například plánovitě realizuje hospitační činnost, která probíhá podle nastavených kritérií kvalitní výuky a svými závěry poskytuje učitelům přínosnou zpětnou vazbu s vhodnými doporučeními pro další pedagogické působení.

Výuku zajišťuje ve značné většině dlouhodobě stabilizovaný pedagogický sbor. Jeho složení, profesní zkušenosti a profilační zaměření učitelů jsou dobrým předpokladem efektivního naplňování školního vzdělávacího programu. Další prohlubování odbornosti pedagogických pracovníků je vedením školy podporováno. V plánu dalšího vzdělávání pro letošní školní rok jsou stanoveny zásady a tematické priority zaměření. Některé oblasti, jako například zařazení oblastí práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a hodnocení žáků v průběhu vzdělávání, vyplynulo rovněž z inspekční činnosti. Patřičná pozornost je věnována rozšiřování dovedností v oblasti informačních technologií. Rozvoj každého učitele je nově motivován i zavedením osobního plánu. Naopak příliš není využíváno poskytování zpětné vazby prostřednictvím vzájemných hospitací učitelů. Z hospitačních poznatků vyplývá, že by bylo vhodné zintenzivnit podporu učitelům, kteří začali zabezpečovat výuku jiné, pro ně odlišné, odborné specializace. V této oblasti by bylo vhodné více zainteresovat zkušené pedagogy příslušných předmětových komisí, a to např. formou vzájemných konzultací v průběhu výukových lekcí.

Významný vliv na úspěšné naplňování vzdělávacích záměrů má celkové materiálně-technické zázemí školy. Vedení školy ve spolupráci se zřizovatelem zlepšuje postupnými úpravami prostorové podmínky areálu školy. V současné době probíhá rekonstrukce sklepních prostor, jejichž část již slouží k výuce. Vybavení pro jednotlivé umělecké obory je podle finančních možností školy doplňováno a obnovováno (např. kostýmy a pomůcky na vystoupení, hrnčířský kruh, nový klavír a basová kytara). Další obměna nástrojů je investiční

prioritou školy. Všechny učebny jsou vybaveny počítačovou technikou s přístupem na internet, která je v různém rozsahu využívána nejen ve výuce, ale od letošního školního roku i k vedení pedagogické dokumentace elektronickou formou, což pozitivně ovlivňuje celkovou kvalitu evidence záznamů o průběhu vzdělávání včetně klasifikace žáků. V případě potřeby je tento nový systém účelně využíván pro zabezpečení on-line výuky. Menší vypovídací hodnota byla zjištěna v záznamech některých třídních knih kolektivní výuky při souběhu více ročníků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předmětová skladba sledované výuky jednotlivých uměleckých oborů a její časová dotace odpovídala požadavkům školního vzdělávacího programu. Vzdělávací záměr byl s využitím dílčích nastavených strategií v převážné většině výukových lekcí funkčně naplňován. Zvolené metodické postupy podporovaly rozvoj základních uměleckých kompetencí žáka. Učitelé svým vystupováním usilovali o vytvoření příjemného prostředí, ve kterém mohl žák účelně využít dříve nabyté dovednosti i vlastní kreativitu. Jejich výkony učitelé průběžně hodnotili, příležitosti k sebereflexi žáků využívali spíše až ve vyšších ročnících. Menší pozornost rovněž věnovali společnému vyhodnocení splnění cíle vzdělávací lekce a vrstevnickému hodnocení při skupinové a kolektivní výuce.

Sled činností ve vzdělávacích lekcích hudebního oboru měl většinou obvyklou podobu. V úvodu vyučovací hodiny individuální hry na nástroj proběhlo srozumitelnou formou seznámení žáka se vzdělávacím cílem, který se v převážné většině lekcí dařilo účinně naplňovat. Posléze následovala prezentace domácí přípravy s odstraněním případných nedostatků. Navazující úseky učitelé zpravidla funkčně prokládali relaxačními činnostmi, které příznivě ovlivňovaly žakovu soustředěnost a posilovaly jeho motivaci k dalším činnostem. Ve vhodných okamžicích byla zařazována například hra z listu, čtyřruční hra na klavír (s učitelem), improvizace, nácvik orchestrálního partu, praktické využívání teoretických znalostí. Velmi přínosně působilo předvedení správného provedení skladby učitelem. Náležitá pozornost byla věnována rovněž upevňování fyzické zdatnosti a dovedností spojených s využíváním potřebného svalstva při hře na nástroj či zpěvu. Při hře přednesového repertoáru učitelé dbali prostřednictvím používání dynamiky, technických vymožeností nástroje či hlasových dispozic zpěváků na posilování zvukomalebne vnímavosti. Při všech činnostech pečlivě sledovali žakovy reakce i duševní rozpoložení a v případě potřeby na ně náležitě reagovali. Nároky kladené na žáky odpovídaly jejich vyspělosti.

Zhlédnutá výuka předmětu hudební nauka se vyznačovala převážně aktivním zapojením žáků do všech činností, jejichž sled byl promyšlený, a které podporovaly nejen získávání nových poznatků, ale rovněž posilovaly schopnost žáka aplikovat své znalosti do praktických aktivit. Obsahově odpovídaly nastaveným vzdělávacím cílům. K jejich naplnění přispěly využití formy a metody práce, které zohledňovaly věkové složení třídy a výběr vhodných učebních pomůcek. V některých částech do jisté míry zpomalovalo tempo výuky minimální využívání ve třídě zabudované audiotechniky. V přípravném ročníku byla výuka prokládána vhodnými pohybovými aktivitami, které souzněly s probíranou látkou, čteným textem nebo kolektivní hrou. Přestože vzdělávání probíhalo kolektivní formou, učitelky značně uplatňovaly individuální přístup, což se pozitivně projevovalo v efektivním využívání dříve nabytých znalostí a dovedností žáků.

V souladu s nastavenými vzdělávacími prioritami škola podporuje zájem žáků o praktické hudební aktivity v souborech, jejichž nástrojové složení umožňuje zapojení žáků všech

studijních zaměření. Stejně podmínky jsou vytvořeny i pro žáky, kteří se vzdělávají v pěveckých specializacích. Ve výukových lekcích souborové hry či sborového zpěvu žáci získávají hudební návyky potřebné pro prezentaci skladby ve větších nástrojových seskupeních. Realizované metody a postupy výuky jsou rovněž efektivním nástrojem pro upevňování osobnostně sociálních kompetencí žáků.

Výtvarný obor realizuje vedle obvyklých studijních zaměření (výtvarná tvorba a keramika) i taková, která nejsou v těchto typech škol zcela běžná (výtvarná animace a výtvarná fotografie). Napříč výtvarným oborem je patrné tematické propojení, kdy výtvarné práce jsou dány do kontextu s regionem Železných hor. Sledovaná výuka byla po metodické i motivační stránce pečlivě promyšlena a připravena. Uplatněné tematické rozhovory podněcovaly výtvarné myšlení, i když bylo v jedné třídě zaznamenáno při kladení otázek ponechání menšího prostoru pro slovní vyjádření žáků. Zde se rovněž projevila potřeba uplatnění specifického přístupu k žákovi. Realizované činnosti směřovaly k rozvoji plošného i prostorového vnímání, jemné motoriky, představivosti, tvořivosti a výtvarného citění. Při práci s keramickou hlinou žáci měli, i přes upozorňování na technologické možnosti materiálu, prostor pro samostatné získávání zkušeností, které si v případě potřeby i formou rady a pomoci zcela přirozeně předávali. Ke splnění stanovených cílů žákům napomáhal individuální přístup a poskytovaná zpětná vazba. Využito někdy bylo rovněž sebehodnocení. Společné hodnocení prací s učitelkou, které by podpořilo utváření vlastního výtvarného názoru i učení se respektování názorů druhých, bylo využito v malém rozsahu.

Žáci tanečního oboru jsou systematicky vedeni k esteticky působivému pohybovému projevu a získání základů klasického tance. Při výuce učitelka využívala vhodné metody a formy práce, které odpovídaly věkovým zvláštěm i schopnostem jednotlivců daných skupin. To ve spojení s podnětnou motivací vedlo k zaujatému zapojení žáků po celou dobu. Učitelka byla přiměřeně důsledná. Žákům průběžně poskytovala zpětnou vazbu o úspěšnosti jejich práce či kvalitě výkonu, což mělo příznivý vliv na vyvinutí většího pracovního úsilí a následně i na posilování sebevědomí, tak jako zapojení žákyň do hodnocení vrstevnických výkonů. Realizovaná výuka vedla k posilování fyzické zdatnosti, rozvoji pohybových dovedností, prostorové orientace, tanečnímu citění a praktické aplikaci odborné terminologie. Kvalitní živá korepetice ve výuce významně posiluje rozvoj celkových rytmicko-pohybových návyků. Inspirativně a motivačně pro souznění pohybu s hudbou měly i využívané reprodukováné skladby.

Kolektivní výuka literárně-dramatického oboru byla organizačně velmi dobře promyšlena. Účelné střídání metod práce posilovalo vnímavost a celkovou pracovní zaujatost celého kolektivu. Žáci byli systematicky, s důrazem na rozvoj řečových dispozic, kreativity, pohybových schopností a dalších návyků, vedeni k přirozenému dramatickému projevu. Nenásilné užití morálních ponaučení z realizovaných textů směřovalo také k jejich osobnostnímu rozvoji. Při náročné části týkajících se obsahu jednotlivých výrazů učitelka vhodně žáky vedla k jejich pochopení. Po celou dobu se žáci aktivně a bez ostychu zapojovali do všech aktivit. V projevu nebyli omezováni, zřetelně docházelo k respektování jejich individuality. Korekce žakovských výstupů probíhaly citlivě. Z průběhu sledované výuky byla patrná tvůrčí atmosféra, velmi dobré vzájemné vztahy mezi učitelkou a žáky i žáky navzájem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy žáků všech oborů svědčily o postupném osvojování požadovaných kompetencí k umělecké komunikaci, osobnostně sociálních i kulturních, a to i přes překonání období

spojeného s nutností distančního vzdělávání. Vedení školy sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků, částečně přijímá dílčí opatření. Hodnocení žáků je realizováno podle pravidel nastavených v interních dokumentech školy, zejména ve školním vzdělávacím programu a školním řádu. Sledováno je rovněž počínání žáků při soutěžích a talentových zkouškách v rámci přijímacího řízení na střední a vysoké školy. V obou oblastech škola dosahuje velmi dobrých výsledků. Někteří učitelé monitorují i úspěchy absolventů a jejich další uplatnění v profesionální dráze či amatérských aktivitách.

Žákům jsou plánovitě vytvářeny příležitosti k prezentaci výsledků na veřejnosti, což posiluje růst jejich zdravého sebevědomí a ctivosti. Učitelé společně s žáky pořádají koncerty, vystoupení a výstavy, s nimiž se zapojují do kulturního dění města. Kvalita vzdělávacích výsledků a povědomí o škole dokladují, že škola plní své poslání a je veřejností, zřizovatelem a společenskými organizacemi města vnímána jako instituce, která pozitivně ovlivňuje možnosti kulturního a společenského vyžití místních obyvatel všech věkových kategorií. V době distanční výuky žáci prezentovali své některé výsledky na webových stránkách školy.

Závěry

Vývoj školy

- Jmenování nového ředitele na základě konkurzního řízení,
- zkvalitnění materiálních podmínek doplněním a dílčí obnovou hudebních nástrojů a potřebných pomůcek i pro nehudbní obory,
- rozšíření prostorů k výuce a rozšíření vzdělávací nabídky rozsáhlou rekonstrukcí části suterénu budovy, renovace dalšího prostoru probíhá,
- vybavení počítačovou technikou ve třídách, které napomohlo ke zkvalitnění vedení pedagogické dokumentace, komunikačních podmínek vnitřních i se zákonnými zástupci žáků a ke zkvalitnění vzdělávání žáků.

Silné stránky

- Nově nastavená koncepce rozvoje školy a její průběžné vyhodnocování,
- příznivé školní klima,
- prostorové a materiální podmínky pro vzdělávání žáků,
- širší spektra a různorodost veřejných aktivit přispívá k prezentaci výsledků vzdělávání žáků a posilování dobrého jména školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Malá pozornost věnovaná společnému zhodnocení naplnění vzdělávacího cíle v závěru vzdělávací lekce, sebehodnocení žáků a v kolektivních činnostech k vrstevnickému hodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Promýšlet a podpořit ve větší míře rozvoj všech žáků pravidelným zapojováním do hodnocení úrovně naplnění vzdělávacích cílů výukové lekce a motivovat je ke stanovení záměrů svých, cíleně je vést k hodnocení vlastního výkonu a pokroku v dosažených výsledcích vzdělávání,

- podněcovat zvýšení zájmu pedagogů o další vzdělávání se zaměřením na kvalitu hodnocení žáků a získávání nových poznatků v oblasti speciální pedagogiky a psychologie,
- motivovat učitele k vzájemným, i mezioborovým, hospitacím pro sdílení poznatků moderní pedagogiky i poskytování vzájemné zpětné vazby,
- využívat ve větší míře moderní formy prezentace učiva včetně učebních pomůcek v hudebně-teoretickém předmětu,
- zaměřit se na kvalitu zápisů o realizovaném vzdělávání v třídních knihách kolektivní výuky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni 18. 1. 2022
2. Školní matrika žáků - školní rok 2021/2022 (výběr z dokumentace)
3. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Chrudim s motivačním názvem „S uměním je život bohatší“ s platností od 1. 9. 2012 a revizí k 1. 9. 2021
4. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku – školní rok 2021/2022 (výběr)
5. Třídní knihy pro kolektivní výuku – školní rok 2021/2022 (výběr)
6. Rozvrhly hodin všech pedagogů – školní rok 2021/2022
7. Školní řád s účinností od 14. 6. 2016
8. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní roky 2020/2021 a 2021/2022
9. Pán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – školní rok 2021/2022
10. Plán práce ředitele školy, kontrolní a hospitační činnost – školní rok 2021/2022
11. Koncepce rozvoje a řízení základní umělecké školy v období let 2020 – 2024
12. Výroční zpráva za školní rok 2020/2021
13. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy (výběr)
14. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-192/16-E, ze dne 14. 6. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Eva Nováková v. r.

PhDr. Richard Šafařík,
odborník na umělecké vzdělávání

Richard Šafařík v. r.

V Pardubicích 10. 2. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Martin Profous, ředitel školy

Martin Profous v. r.

V Chrudimi 15. 2. 2022